

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33021
Nom	Fisioteràpia respiratòria
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau Fisioteràpia	13 - Mètodes Específics d'Intervenció en Fisioteràpia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CEBRIA I IRANZO, MARIA DELS ÀNGELS	191 - Fisioteràpia
MARTINEZ ARNAU, FRANCISCO MIGUEL	191 - Fisioteràpia

RESUM

Amb l'assignatura Fisioteràpia respiratòria es pretén que l'estudiant aprofundisca en aquells coneixements, habilitats i actituds necessàries per planificar, intervindre i avaluar l'actuació fisioteràpica de promoció, prevenció i recuperació de la salut en les diferents patologies de l'aparell respiratori.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

1202 - Grau Fisioteràpia

- Respectar els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones.
- Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat, els valors democràtics i la cultura de la pau.
- Treballar en equip.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar el treball.
- Adquirir coneixements relatius a les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Adquirir sensibilitat envers temes mediambientals.
- Saber planificar objectius de tractament en les diferents patologies de l'aparell locomotor, respiratori, cardiovascular i nerviós a partir de les dades obtingudes de la història clínica de fisioteràpia.
- Saber establir un pla terapèutic per complir els objectius proposats.
- Saber aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut en les diferents patologies de l'aparell locomotor, respiratori, cardiovascular i nerviós. Saber aplicar tècniques de teràpia manual, teràpia manipulativa articular, osteopatia i quiropràxia.
- Saber realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat.
- Saber valorar els resultats del tractament fisioteràpic.

Al finalitzar l'assignatura, l'estudiant haurà de ser capaç de:

1. Conèixer els objectius terapèutics en el tractament fisioteràpic de les diferents patologies respiratòries i diferents situacions clíniques.
2. Planificar estratègies fisioteràpiques per la promoció, prevenció i manteniment de la salut, atenent als objectius proposats.
3. Aplicar adequadament les tècniques fisioteràpiques indicades en el tractament de la patologia respiratòria.
4. Avaluar els resultats de la intervenció fisioteràpica amb la finalitat de modificar el pla terapèutic a curt, mig i llarg termini, si fora necessari.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Programa teòric

Unitat Didàctica 1. Valoració fisioteràpica del/la pacient amb afectació respiratòria.

Tema 1. Introducció. Fisioteràpia respiratòria: conceptualització i principis fonamentals.

Tema 2. Avaluació del/a pacient respiratori des del paradigma de la Classificació Internacional del Funcionament.

Tema 3. Interpretació clínica de la espirometria i gasometria.

Tema 4. Interpretació clínica de la funció de la musculatura respiratòria, capacitat tussígena i tolerància a l'esforç.

Unitat Didàctica 2. Mètodes específics d'intervenció en fisioteràpia.

Tema 5. Principis bàsics de la teràpia inhalada.

Tema 6. Importància de l'exercici físic en pacients amb afectació respiratòria.

Tema 7. Aspectes bàsics de la ventilació. Reeducació de la ventilació.

Tema 8. Maneig de secrecions en el/la pacient amb afectació respiratòria I.

Tema 9. Maneig de secrecions en el/la pacient amb afectació respiratòria II.

Tema 10. Pautes bàsiques d'oxigenoteràpia en fisioteràpia.

Tema 11. Ventilació mecànica no invasiva per a fisioterapeutes.

Unitat Didàctica 3. Fisioteràpia respiratòria aplicada a la pràctica clínica

Tema 12. Fisioteràpia en les principals patologies respiratòries obstructives.

Tema 13. Fisioteràpia respiratòria en patologies respiratòries restrictives I.

Tema 14. Fisioteràpia respiratòria en patologies respiratòries restrictives II.

Tema 15. Fisioteràpia respiratòria en pediatria.

2. Programa pràctic

Unitat Didàctica 1. Valoració fisioteràpica del/la pacient amb afectació respiratòria.

Pràctica 1. Entrevista clínica, estudi semiològic i exploració física en persones amb patologia respiratòria.

Pràctica 2. Interpretació de l'exploració funcional respiratòria: espirometria simple i forçada. Avaluació de la musculatura respiratòria (força i resistència) i proves simples d'esforç en el/la pacient respiratori.

Pràctica 3.1. Interpretació de la gasometria, pulsioximetria i capnografia.

Unitat Didàctica 2. Mètodes específics d'intervenció en fisioteràpia respiratòria.

Pràctica 3.2. Ús de la teràpia inhalada en fisioteràpia.

Pràctica 4. Disseny i implementació de programes d'exercici terapèutic a persones amb afectació respiratòria.

Pràctica 5. Mètodes per a la reeducació del patró ventilatori.

Pràctica 6. Tècniques per al drenatge bronquial I.

Pràctica 7. Tècniques per al drenatge bronquial II.

Pràctica 8. Abordatge de la insuficiència respiratòria: oxigenoteràpia i ventilació mecànica no invasiva.

Unitat didàctica 3. Fisioteràpia respiratòria aplicada a la pràctica clínica.

Pràctica 9. Intervenció fisioteràpica en pacients amb patologia obstructiva.

Pràctica 10. Intervenció fisioteràpica en pacients amb patologia restrictiva.

Pràctica 11. Intervenció fisioteràpica en pacients pediàtrics.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en laboratori	45,00	100
Classes de teoria	15,00	100
Estudi i treball autònom	33,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	33,00	0
Preparació de classes de teoria	24,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'ensenyament teòric es realitzarà a l'aula amb l'exposició del temari corresponent (tipus lliçó magistral), indicant a l'estudiant la bibliografia de consulta.

L'ensenyament pràctic consistirà en l'aplicació de diferents tècniques manuals i instrumentals. S'exposaran vídeos amb reportatges efectuats en centres sanitaris que tenen relació amb actes quirúrgics, exploracions funcionals respiratòries, valoracions clínic-fisioteràpiques als pacients respiratoris. Per tot això s'utilitzaran els recursos i equipament del laboratori docent disponible al Centre per a la formació relacionada amb la Fisioteràpia Respiratòria.

La programació docent pot ser modificada durant el desenvolupament del curs si el professor, sota criteri de qualitat docent i assimilació de coneixement per part de l'estudiant, ho considera oportú.

AVALUACIÓ

Programa teòric (35% de la nota final)

1.Examen final (35%): a) Prova objectiva (tipus test), 25 preguntes, 4 opcions 1 vàlida. $NOTA = [encerts - (errors/n^{\circ} opcions - 1)] * (màxima\ nota/n^{\circ} preguntes)$.

Programa pràctic (65% de la nota final)

1.Prova oral (25%). Examen pràctic del contingut de l'assignatura.

2.Cas clínic (20%). Resolució d'un cas clínic a través de preguntes objectives (tipus test) i preguntes curtes. 5 preguntes test, 4 opcions 1 vàlida. $NOTA = [encerts - (errors/n^{\circ} opcions - 1)] * (màxima\ nota/n^{\circ} preguntes)$. 2 preguntes curtes, amb el 50% de la nota de l'eina d'avaluació.

3. Avaluació contínua (20%). 2 activitats sobre continguts pràctics a realitzar durant el període lectiu.

La qualificació final de l'assignatura es farà la mitjana sempre que l'estudiant hagi obtingut com a mínim el 50% de la nota màxima en cada un dels programes: programa teòric i programa pràctic.

La qualificació obtinguda en cadascuna de les proves d'avaluació (examen final, prova oral, cas clínic i avaluació continua) es guardarà entre convocatòries.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Pàgina Web SEPAR (<http://www.separ.es/biblioteca-1/Biblioteca-para-Profesionales>). Manuales y normativas SEPAR.
- Seco J (coord.). Sistema Respiratorio. Métodos, fisioterapia clínica y afecciones para fisioterapeutas. Ed. Médica Panamericana. Madrid, 2018.
- Camba SS., Doniz LG, García AL, Paz AL. Guía práctica de fisioterapia respiratoria. Universidade da Coruña, Servizo de Publicacións. Coruña, 2017.
- Peroy Badal R, Torres Castro R y Maganto García A (coordinadores). Fisioterapia respiratoria y cardiaca. De la teoría a la práctica. Fuden. Madrid, 2021.

Complementàries

- Álvarez Gómez MJ, Martínez Irisarri I. Programa de atención temprana a prematuros, recién nacidos de bajo peso y recién nacidos de muy bajo peso en pediatría de Atención Primaria. Bol. S Vasco Nav Pediatr. 2002; 36: 54-58
- American Thoracic Society. Standards for the diagnosis and care of patients with chronic obstructive pulmonary disease. Am J Respir Crit Care Med. 1995; 152:S77-S120.
- Asociación Española de Fisioterapia. Monográfico de Fisioterapia respiratoria. Garsí. Madrid, 1995.
- Bach J. Management of patients with neuromuscular disease. Ed. Elsevier. 2004.
- Bach J. Noninvasive mechanical ventilation. Ed. Hanley & Belfus title. 2002.
- Bach JR. Prevention of morbidity and mortality with the use of physical medicine aids: The obstructive and paralytic conditions. En J. R. Bach, editor. Pulmonary Rehabilitation. Hanley & Belfus, Inc, Philadelphia, 1996 PA. 303-329.
- Bradley JM, Moran FM, Elborn JS. Evidence for physical therapies (airway clearance and physical training) in cystic fibrosis: an overview of five Cochrane systematic reviews. Respir Med. 2006; 100(2):191-201.

- Camacho-Salas CR, Pallás-Alonso J, de la Cruz-Bértolo R. Simón-de las Heras, Mateos-Beato F. Parálisis cerebral: concepto y registros de base poblacional. Rev Neurol. 2007; 45: 503-8.
- Clarke SW, Pavia D. Lung mucus production and mucociliary clearance: methods of assessment. Br J Clin Pharmacol. 1980; 9(6):537-46.
- Cristancho Gómez W. Fundamentos de fisioterapia respiratoria y ventilación mecánica. 3ª edición. Editorial El Manual Moderno. Bogotá, 2014.
- Giménez M, Servera E, Vergara P. Prevención y rehabilitación en patología respiratoria crónica. Ed. Médica Panamericana, 2ª edición. Madrid, 2004
- Güell R, De Lucas P. Tratado de rehabilitación respiratoria. Ars Médica. Barcelona, 2005.
- Hondras MA, Linde K, Jones AP. Manual therapy for asthma. Cochrane Database Syst Rev. 2000; (2):CD001002.
- McCool FD, Rosen MJ. Nonpharmacologic airway clearance therapies: ACCP evidence-based clinical practice guidelines. Chest. 2006; 129(1 Suppl):250S-259S.
- Olseni LB, Midgren, Wollmer P. Mucus clearance at rest and during exercise in patients with bronchial hypersecretion. Scand J Rehabil Med. 1992; 24(1):61-4.
- Plant PK, Owen JL, Elliot MW. Non-invasive ventilation in acute exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease: long term survival and predictors of in-hospital outcome. Thorax. 2001; 56:708-712.
- Postiaux Guy. Fisioterapia respiratoria en el niño. Ed. McGrawHill. Madrid, 2001.
- Pryor JA Physiotherapy for airway clearance in adults. Eur Respir J. 1999; 4(6):1418-24.
- Rubin BK. Physiology of airway mucus clearance. Respir Care. 2002; 47(7):761-8.
- Valenza G, González L, Yuste MJ. Manual de fisioterapia respiratoria y cardiaca. Editorial Síntesis. Madrid, 2005.
- Van der Schans CJ, Bach J, Rubin BK. 2002. Chest Physical Therapy: Mucus-mobilization Techniques. En: Bach JR, ed. Noninvasive mechanical ventilation 1st edition (Philadelphia: Hanley&Belfus, Inc):259 - 284.
- Zahm JM, King M, Duvivier C, Pierrot D, Girod S, Puchelle E. Role of simulated repetitive coughing in mucus clearance. Eur Respir J. 1991; 4(3):311-5.
- Bases de datos científicas (Pubmed, Medline, Cochrane, etc.)